

Filosofia ainereaalissa

Tällä hetkellä suunnitellaan ylioppilastutkinnon reaaliakoetta jaettavaksi yksittäisten reaaliaineiden kokeiksi. Kustakin kokeesta saisi erillisen arvostuksen. Kokeille varattaisiin kaksi koepäivää. Samalla tutkintokerralla voisi suorittaa kaksi reaaliaineen koetta. Kokeita voisi suorittaa hajautetusti kahden tai kolmen tutkintokerran aikana. Periaatteessa siis olisi mahdollista saada jopa kuusi laudaturia reaaliaineiden kokeilla.

Uudistus toisi reaaliaineille ylioppilastutkintoon nykyistä paremmin sellaisen painoarvon, joka niillä on lukio-opinnoissa. Samalla yliopistot ja korkeakoulut voisivat hyödyntää ainekohtaisten kokei-

fian ainereali on myönteinen mahdollisuus. Tätä tukemaan tarvittaisiin lisäksi tuntijakoratkaisuja, niin että filosofiaan lisättäisiin kaksi valinnaista kurssia. Tällöin tehtävät voidaan tehdä laajemman alueen pohjalta.

Filosofialla on relevanssia useilla jos ei

että vastausten laatu tuntuu paranevan. Menneinä vuosina saattoi melkein viidennes kokeilaiden tuotoksista olla niitä, jotka voi luokitella yleispöyhöiksi tai täysin ei-filosofisiksi. Tietenkin nytkin vastaukset voivat alkaa tyyllillä ”Huumeet kuten muutkin nautintoaineet johtavat kuolemaan”.

Peruskurssin tehtävät (1–2) kysyivät havaintoa ja arvoja. Vaikka tehtävä yksi tuntuisi aukeavan mukavimmin empiriimin suunnasta hyvin usein kokeilas aloittaa Platonilla. Luolakertomuksella menee hyvin. Ihmeen useat myös väittivät, että D. Hume ei luottanut havaintoon ollenkaan. Arvokysymys vaikutti selvältä.

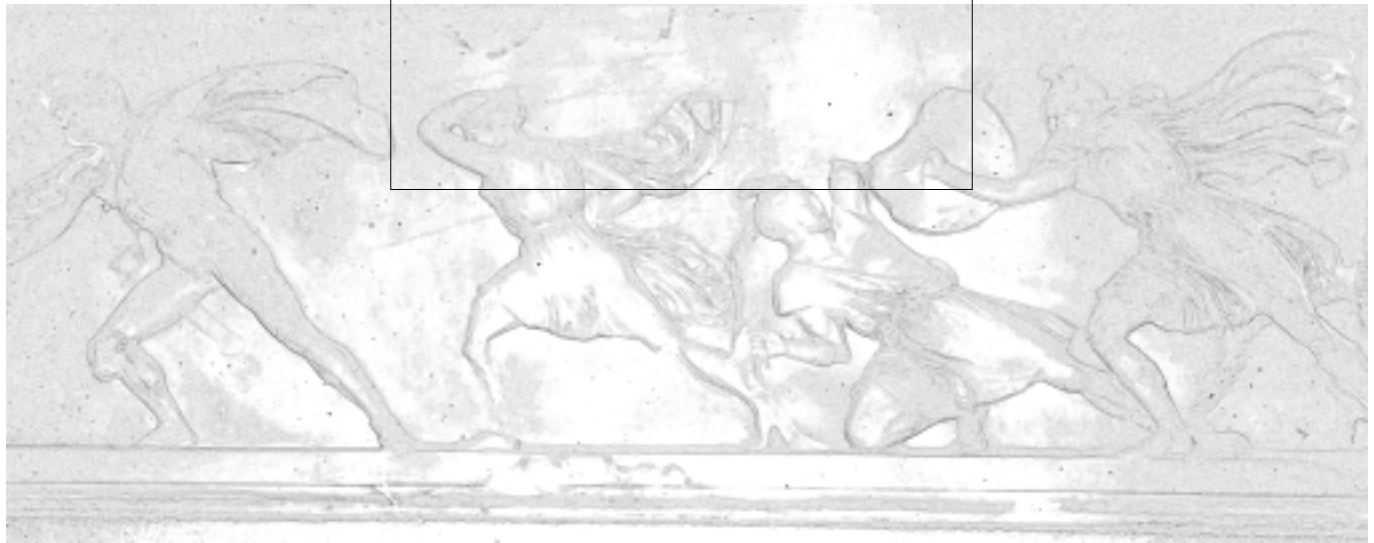
Syventävien kurssien tehtävät (3–5) olivat suosittuja, paitsi estetiikan tehtävä, mikä johtunee siitä, että filosofinen estetiikka ei ole kotiutunut lukioon. Herakleitos-tehtävä

PEKKA ELO

Filosofiaa reaalissa

Reaalikokeen rakennetta aiotaan uudistaa vuoteen 2004 mennessä. Nyt on ajankohtaista miettiä mikä filosofian asema sinä voisi olla.

Tähän liittyvät kysymykset filosofian kansallisen opetus suunnitelman ja reaalin tehtävyyppien uudistamisesta.

den tuloksia opiskelijavalinnoissaan.

Asiassa on kuitenkin ongelmia filosofian kannalta. Tällä hetkellä filosofiassa on vain yksi kaikille lukiolaisille pakollinen ja kaksi valittavana olevaa syventävää kurssia. Vaikka joissain lukioissa opetetaan filosofiaa kuusikin eri kurssia vuodessa, on niukkuus pikemmin sääntö kuin poikkeus. Useat pienet lukiot tarjoavat filosofiaa vain tuon yhden pakollisen kurssin verran. Se riittää sulkemaan ovet melkoiselta osalta lukiolaisista, jos ajatellaan heidän todellista mahdollisuuttaan kirjoittaa filosofian ainereali.

Uusi tilanne mahdollisuutena

Jo tällä hetkellä on joukko lukiolaisia, jotka harrastavat filosofiaa. Heille filoso-

kaikilla tieteenaloilla. On tärkeää, mikäli reaalikokeen uudistus johtaa ainerealimalliin, että filosofian ainerealin tulokset antavat pisteitä eri jatko-opiskelupaikkoihin pyrittäessä.

Uudistuvan reaalikokeen filosofian tehtäviä on tarkoitus kokeilla avoimella mallilla. Lähinnä Eurooppakoulujen tehtäviä on käännetty suomeksi; niitä on nähtävillä ja otettavissa käyttöön internetissä, sivulla <www.kolumbus.fi/tykografia/pe/reaali>. Kehittämiskokeilut ja -keskustelut ovat tarpeen riippumatta siitä millä mallilla reaalikoetta uudistetaan.

Kevään 2001 reaalikoe

Filosofian vastausten määrä reaalikokeessa on nousussa. Ilahduttavaa on myös se,

edusti lähinnä soveltavaa filosofista järkeilyä, jota tuki esisokratikkojen tuntemus. Avarusseikkailun HAL oli mukavasti ajassa mukana, sillä esimerkiksi Arthur C. Clarke antoi alkuvuodesta Newsweekille haastattelun, jossa hän vitsaili ihmisten alkavan muistuttaa tietokoneita. Jokeritehtävässä huumeiden kieltoa perusteltiin hyvin usein niiden luonnottomuudella, ja muutamat löysivät yhteykiä Lahden doping-juttuihin.

Kevään kysymykset ja vastaushahmotelmat ovat luettavissa osoitteessa: <<http://www.feto.fi/>>